

Verksamhetsplan för morgon- och eftermiddags-
verksamhet inom den grundläggande
utbildningen i Borgå
från 1.8.2025

Innehåll

1 Inledning	2
2 Värdegrund och uppgift	3
3 Mål	4
4 Innehåll.....	4
5 Utvärdering.....	8
6 Samarbete och informationsgång	8
7 Verksamhetsramar	11
8 Val av deltagare	13
9 Sökande och fastställande av plats.....	14
10 Avgift, att binda sig till verksamheten och uppsägning.....	15
11 Ekonomi	16
12 Ekonomiskt stöd till serviceproducenter	16
13 Allmänt.....	17

1 Inledning

Morgon- och eftermiddagsverksamheten styrs av lagen om grundläggande utbildning. Verksamheten styrs också av grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen. Där står vilka mål och uppdrag verksamheten har och vad den ska innehålla.

Med eftermiddagsverksamhet avses fritidsverksamhet som enligt lagen om grundläggande utbildning kan erbjudas, i den omfattning kommunen beslutar, eleverna i årskurs ett och två och de elever i övriga årskurser som fått beslut om stöd enligt lagen om grundläggande utbildning.

Det är frivilligt för kommunerna att ordna morgon- och eftermiddagsverksamhet inom grundläggande utbildning. Kommuner som ordnar morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning beviljas statsandel för verksamheten.

Koordineringsansvaret ligger hos utbildningstjänsterna i Borgå stad. Det är inte fråga om stadens egen verksamhet. Eftermiddagsverksamhet inom grundläggande utbildning produceras av bland annat föreningar, privata företagare, oftast i skolans utrymmen. En månadsavgift uppbärs för deltagandet.

Skolskjuts ordnas inte till eftermiddagsverksamhet eller hem därifrån, och kostnader för sådana resor ersätts inte. Matkahuoltos resekort kan användas till kl. 18.00. Ett barn som deltar i eftermiddagsverksamhet har inte rätt till skolskjuts med beställningstrafik från skolan till hemmet så länge barnet har en plats i eftermiddagsverksamheten.

Barnet och barnets vårdnadshavare har ingen subjektiv rätt att få tjänster inom morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning. Målet är att kunna bevilja plats till alla som behöver en plats och som omfattas av eftermiddagsverksamheten. Inom Borgå stad strävar man till att utveckla eftermiddagsverksamheten. Serviceproducenten kan själva avgöra om de också arrangerar morgonverksamhet.

Tjänsterna för ett funktionshindrat barn som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet skiljer sig inte från de tjänster som andra barn får. I lagen om grundläggande utbildning har inte stiftats om barns rätt till handledartjänster inom morgon- och eftermiddagsverksamhet. Vårdnadshavare till barn som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet inom grundläggande utbildning kan ansöka om kompletterande tjänster, t.ex. beviljade handledartjänster från välfärdsområdet enligt lagen om funktionshinderservice.

I denna plan används uttrycket eftermiddagsverksamhet när det gäller verksamhet enligt lagen och grunderna ovan. I planen används också den kortare benämningen eftis för eftermiddagsverksamhet.

Denna plan är godkänd av nämnden för växande och lärande och är i kraft från och med 1.8.2025.

2 Värdegrund och uppgift

Utgångspunkten i verksamheten är att minska tiden som barnen är ensamma. Eftis ska erbjuda barnen en positiv, trygg och stimulerande miljö där barnet utvecklas under ledning av kompetent personal. Verksamheten har en egen karaktär som betonar högklassig fritidsverksamhet. Det centrala syftet är att stödja barnens uppväxt och utveckling och att stödja familjerna och skolan i deras fostrande arbete.

Verksamheten erbjuder följande:

- den stärker barnens självförtroende, uppmuntrar barnen att hitta egna styrkor och utveckla sitt kunnande
- den lär barnen att ta vara på sig själva och utveckla sig kreativt
- barnen får fungera socialt i en grupp
- den beaktar barnens behov och förutsättningar i en mångsidig miljö
- barnen får möjlighet till avslappning

Verksamheten grundar sig på den grundläggande utbildningens värdegrund;

- ✓ rättvisa och respekt för andra människor, där verksamhetskulturen ska uppmuntra till ett klimat med öppen diskussion och växelverkan i vardagen.
- ✓ god undervisning, vilket kännetecknas av mångsidighet. Centralt är också samarbete, en avslappnad, trygg atmosfär, växelverkan och närvaro. Personalen ska ha tid att lyssna och ta emot respons av barnen.

Trots att eftermiddagsverksamheten inte direkt betonar undervisning i verksamheten kännetecknas verksamheten av bland annat mångsidighet och andra betoningar från värdegrunden.

Synen på lärande ses som:

- ✓ kreativitet och glädje i att lära sig
- ✓ positiva erfarenheter och känslor
- ✓ att hitta egna sätt att lära sig

Verksamheten styrs utgående från den grundläggande utbildningens allmänna fostringsmål och den utgör en fortsättning till fostringsarbetet inom småbarnspedagogik och förskoleundervisning. Verksamheten är gruppverksamhet där barnen så småningom växer upp till ett aktivt, hälsosamt och hållbart liv i en internationaliserad och teknologiserad värld.

I den lokala läroplanen betonas samarbetet mellan eftermiddagsverksamhet och skola.

3 Mål

Morgon- och eftermiddagsverksamhet ordnas enligt målen som fastställs i grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamhet inom grundläggande utbildning.

De allmänna målen är att:

- stödja hemmets och skolans fostrande arbete och barnens känslomässiga och etiska utveckling
- främja barnens välbefinnande och jämlikhet i samhället
- förebygga utslagning
- öka delaktigheten

För att stödja barnets välmående och skolgång ska personal i skola och eftis samarbeta och utbyta information. Det centrala är att se undervisnings- och inlärningsprocessernas samt fritidsverksamhetens pedagogiska och didaktiska konsekvens och kontinuitet.

Varje barn bör få känna att hen är en del av gruppen. De vuxna lyssnar på barnen och tar med dem i planering och genomförande.

Också när det är fråga om barn i behov av stöd för lärande och skolgång enligt lagen om grundläggande utbildning, är det morgon- och eftermiddagsverksamhetens allmänna mål och innehåll som är utgångspunkten för ordnandet och genomförandet av verksamheten.

4 Innehåll

Verksamheten ska erbjuda barnen en mångsidig och stimulerande verksamhet som är anpassad för deras ålder, intressen och behov. Lek, skapande verksamhet och positiva upplevelser är viktiga i verksamheten. I verksamheten är det också centralt att röra på sig och vara ute samt att koppla av och vila. Läxläsning kan höra till verksamheten. Då verksamheten planeras beaktar personalen samarbete med olika parter och grupper. Planeringen av verksamheten ska bygga på de saker som ger barnet glädje, stimulans, lärdom och fattningsförmåga. När verksamheten organiseras ska man se till att helheten blir balanserad och att barnets delaktighet beaktas då verksamheten planeras. Smågruppsarbete betonas.

Eftermiddagsverksamheten ska innehålla följande helheter:

- etisk utveckling och jämställdhet
- lek och samspel
- motion, fysisk aktivitet och utevistelse
- mellanmål och vila
- kultur och traditioner
- praktiska färdigheter, olika teoretiska och praktiska ämnen
- visuellt, musikaliskt, kroppsligt och verbalt uttryck
- mediekunskap
- vardagssysslor, livsmiljö och hållbar livsstil

Etisk utveckling och jämställdhet

Målet för den etiska utvecklingen är att barnen lär sig förstå begrepp som ansvarsfullhet och ömsesidighet. I eftermiddagsverksamheten handleds barnen så småningom att ta ansvar för:

- sitt eget välbefinnande och sunda levnadsvanor
- andras välbefinnande och de rättigheter och skyldigheter som detta medför
- känslor och konsekvenser som det egna beteendet leder till både för dem själva och för andra
- regler och överenskommelser som ansluter sig till gruppens verksamhet
- en positiv inställning till omgivningen, naturen och en hållbar livsstil

Lek och samspel

Leken är en förutsättning för lärandet. Att leka och att vara en bra kamrat är förmågor som barnen får praktisera varje dag i eftis. Begrepp som lekförmåga och kompassamtal är grundläggande i verksamheten. Man delar leken i fri lek och i styrd lek- eller aktivitetsstund inomhus och utomhus. Eftis är en social arena, där alla ska känna samhörighet.

Personalen ska se till att varje barn verkligen är med, känna igen "bredvidlek" och se när barnet behöver den vuxna för att komma in i leken. Personalens uppgift är att hjälpa och stödja alla barn in i aktiviteter och att nå individen.

I den fria leken leker barnet självständigt. Personalen kollar och stöder i bakgrunden lekens fortskridande. Personalen uppmuntrar barnen till interaktionsfärdigheter genom att:

- leka tillsammans
- lära och komma överens om regler och genom att hålla fast vid dem
- lösa konflikter
- beakta andra, till exempel genom att öva på att vänta på sin tur vid olika situationer

I den styrda leken och aktivitetsstunden fungerar personalen som pedagogisk ledare och stödjer lekens funktion. Som aktivitetsstunder kan nämnas musikstunder, rörelselekar,

bollspel samt gårds- och traditionslekar. Då man planerar dessa aktivitetsstunder utgår man från barnens behov och deras intressen. För leken finns det bland annat olika leksaker och redskap, brädspel och material för ute- och inomhuslekar.

Motion och utevistelse

Varje barn har rätt att leka och spela ute i en trygg miljö. Barnen ska ha rätt att åtminstone i en timme/dag få röra på sig utomhus.

I veckoplaneringen beaktas barnens dagliga rörelse och motion. Personalen planerar också styrda aktivitetsstunder för barnen.

Motion stödjer barnens utveckling och välmående som helhet. Man fäster särskild uppmärksamhet och uppmuntrar till rörelse för de barn som rör på sig för litet.

Serviceproducenten skaffar tillräckligt och mångsidigt material samt ändamålsenliga motionsredskap. Man beaktar att det finns redskap som kan användas inomhus och utomhus, att det finns någonting både för de aktiva och lugna barnen och att redskap lämpar sig för både en styrd aktivitetsstund och för att röra på sig på eget initiativ.

Mellanmål och vila

Barnen serveras mellanmål. Serviceproducenten arrangerar serveringen av mellanmålet. Serviceproducenten beställer mellanmålet från Borgå Kosttjänster. Staden bekostar mellanmålet.

Under tiden för mellanmålet ges fostrande handledning. Barnen handleds till en ändamålsenlig måltidsrytm samt goda matvanor och bordsskick i en lugn miljö. Ett smakligt mellanmål och en trivsamt miljö ökar känslan av välbefinnande.

Mellanmålet följer Borgå stads riktlinjer för bespisning och kostutbud. Serviceproducenten eller ansvarsledaren informerar vårdnadshavarna om mellanmålet.

Barnen ska ges möjlighet att vila och att vara för sig själva, till exempel i en läshörna, soffa eller madrassgrupp. Personalen skapar också möjligheter för barnen att lugna ner sig och vara för sig själva.

Kultur och traditioner

Barnens kulturella identitet stärks genom ett mångsidigt innehållsutbud. Man bekantar sig med de finländska traditionerna och traditionerna i andra kulturer genom till exempel sånger, lekar, sagor och fester. Kulturprojekt kan arrangeras för att lyfta fram olika kulturer. Mångkulturell fostran baserar sig på mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet, tolerans och demokrati.

Genom att stifta bekantskap med olika kulturer blir verksamheten mångsidigare, fördomar minskar och samvaron berikas.

Borgå stad erbjuder möjligheter och/eller idéer till olika konstaktiviteter, till exempel muséer och bibliotek är möjliga besöksmål. Man kan bekanta sig med närområdet och hembygden genom olika projekt eller klubbverksamhet.

Praktiska färdigheter

Barnen har möjlighet att regelbundet öva praktiska färdigheter, liksom möjlighet att dagligen självständigt pyssla i eftis. Vid handledd verksamhet används olika arbetsmetoder på ett varierande sätt. Verksamheten kan planeras som olika teman, gemensamma verk, modeller eller anvisningar som efterföljs. Man övar olika handfärdigheter och låter barnen bekanta sig med olika arbetsmetoder.

Visuellt, musikaliskt, kroppsligt och verbalt uttryck

Genom sånger, lekar, danser, drama, sagor, ramsor och fester bekantar sig barnen med de finländska traditionerna och traditionerna i andra kulturer. Man kan låta barnen bekanta sig med olika slags musik och olika instrument. Att tillsammans uttrycka sig visuellt, musikaliskt, kroppsligt och verbalt ger barnen positiva upplevelser och gruppen en bra dynamik.

Mediekunskap

Mediekunskap innebär till exempel att man tillsammans läser tidningar och bekantar sig med kommunikationstekniska apparater och hur de används. Man kan tillsammans prata om olika medieinnehåll samt göra projektarbeten och producera material.

Vardagssysslor, livsmiljö och hållbar livsstil

Verksamheten ska lära barnen att ta vara på sig själva och ge dem möjligheter att förverkliga sig kreativt, till exempel genom egna klubbar inbakade i eftermiddagsverksamheten. En verksamhet som är välplanerad och högklassig beaktar barnens behov och förutsättningar och handleder dem till en aktiv, sund och hållbar livsstil och till att leva i en internationaliserad och teknologiserad värld. Barnen tar till sig en hållbar livsstil med ansvar för miljön genom olika spel och lekar och genom att diskutera miljön, ansvar för gemensamma och egna saker och genom att respektera djur och växter. Positiva upplevelser fås genom att leka i naturen och genom olika utfärder.

5 Utvärdering

Kommunen utvärderar eftermiddagsverksamheten som den stöder gällande lag om grundläggande utbildningen och deltar i extern utvärdering. Borgå deltar i Utbildningsstyrelsens eventuella elektroniska uppföljning. Med utvärderingen stöder man verksamhetsutvecklingen. De viktigaste utvärderingsresultaten publiceras för serviceproducenten, personalen, de deltagande barnens vårdnadshavare och massmedier. Varje enhet utvärderar sin egen verksamhet och håller kontakt med barnens vårdnadshavare.

Utvärderingsfrågor som gäller eftermiddagsverksamheten bifogas till utbildningstjänsternas utvärdering. Genom statistikföring följer staden månatligen upp platsutbudet och gruppernas storlek. Verksamhetens elevantal och handledningstimmar statistikförs för att fastställa statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet.

6 Samarbete och informationsgång

Hemmet

Strävan är att tillsammans med vårdnadshavarna hitta en gemensam linje för fostran och stöda uppfostran i hemmen. Det är ändå alltid hemmet och vårdnadshavarna som bär det huvudsakliga ansvaret för fostran. Personalen har ansvaret för att fostra barnen som medlem i denna grupp. Vårdnadshavarna uppmuntras att delta i fostringssamarbetet som grundar sig på respekt och jämlikhet. Växelverkan ska fungera och man ska snabbt försöka lösa eventuella konflikter. Fostringsgemenskapen förstärks av en öppen och välkomnande verksamhetskultur, positiv inställning och av ett samarbete som börjat positivt.

Man har klara samarbetsmodeller och -strukturer. Man informerar skriftligt om innehållet, verksamhetsprinciper och undantagsfall. Speciella ärenden som gäller ett barn kan diskuteras då vårdnadshavaren hämtar barnet eller vid ett överenskommet samarbetsmöte. Man kommer skriftligt överens om trygghets- och ansvarsfrågor, till exempel om barnets allergier, användning av läkemedel och vem som hämtar barnet.

I ärenden som berör barnet tar man i första hand kontakt med vårdnadshavarna. Man erbjuder vårdnadshavarna möjlighet att delta i planering. Föräldrakvällar, föräldramöten som skolan arrangerat, personliga träffar, vecko- eller månadsinfo, kontakthäfte, telefonsamtal, gemensamma aktiviteter med mera är redskap för samarbetet.

För de barn som behöver stöd kommer man med vårdnadshavarna och med skolan överens om hur målen för barnets uppväxt och stöd för utvecklingen beaktas i verksamheten. Personalen kan med vårdnadshavarens specificerade tillstånd delta i utarbetandet av planen för elevens lärande eller den individuella planen för hur undervisningen ska ordnas eller få information om dem samt delta i förhandlingar som gäller barnet.

Skolan och annat yrkesmässigt samarbete samt informationsutbyte

Samarbete med skolan

Eftermiddagsverksamheten bygger på samma värdegrund som den grundläggande utbildningen och stödjer skolans fostrande arbete.

Hela personalen bör informeras om den eftermiddagsverksamhet som ordnas i skolan. Med hjälp av samarbete mellan personalen och barnets lärare samt skolans övriga personal skapar man strukturer för ett fungerande och regelbundet samarbete samt för en gemensam verksamhetskultur. Samarbetet stöds till exempel av att läraren bekantar sig med den egna klassens eftermiddagsverksamhet och med ledarna i början av läsåret. Ansvarsledaren i eftis inbjuds till skolans personalmöten och vid behov till andra samarbetsmöten och utbildningar, t.ex. att delta i överflyttningsspalaver gällande de barn som börjar i skola/eftis med tillstånd av vårdnadshavaren.

Skolan informerar ansvarsledaren om olika mötesdatum.

Serviceproducenten ansvarar för att ett möte med skolan hålls på våren. Mötet gäller nästa läsårs spelregler, trivselregler, modeller för verksamhetsstyrning, trygghetsfrågor, allmän praxis, utrymmen med mera. Protokollet som gäller överenskomna ärenden undertecknas av arrangören (ansvarsledaren) och rektorn.

Skolan och serviceproducenten avtalar sinsemellan om vilka lokaliteter och vilken utrustning som används. Här beaktas tryggheten och att lokaliteterna är ändamålsenliga. Vid diskussion om lokaliteter beaktas ansvar för renhållning och låsande av dörrar. Man diskuterar förfarandet i krissituationer. Till exempel följande saker ökar tryggheten: att skapa en värdegrund, att se till att lokaliteterna är trygga, rena och trivsamma samt att ta till sig och utveckla den verksamhetspraxis som förstärker samarbete och delaktighet.

Man kommer överens om verksamhetssätt som berör kommunikationen mellan läraren och personal inom eftermiddagsverksamhet och mellan elevvårdspersonal och personal samt informationskvällar och informationsmaterial till vårdnadshavarna. Man kommer årligen överens om gemensam praxis med skolan. Till den gemensamma praxisen kan räknas bland annat hur man informerar om följande saker:

- barnet insjuknar under skoldagen
- personalförändringar
- undantag i läsordningen
- barnet slutar tidigare, deltar i skolans klubbverksamhet
- gemensamma föräldrakvällar (skolans föräldramöte för förstaklassare och höstens föräldramöte)
- serviceproducentens möjlighet att delta i föräldramöten
- användning av informationskanal

Eftermiddagsverksamheten stödjer för sin del förverkligandet av skolans läroplan. Detta förutsätter att ledarna bekantar sig med skolans verksamhetssätt och till exempel skolans läroplan. Verksamheten utvärderas under våren.

Samarbetet med eftermiddagsverksamheten beaktas i skolans verksamhetsplan.

Eftermiddagsverksamheten kan för sin del stödja barnens välbefinnande, utveckling och skolgång och erbjuda barnet en trygg miljö.

Samarbete med elevvården

Eftermiddagsverksamheten stödjer barnets helhetsbetonade välmående och skolgång. Med tillstånd av vårdnadshavaren kan ledaren ta kontakt med läraren, elevvårdspersonalen eller andra sakkunniga, om ärendet så förutsätter. Personalen inom eftermiddagsverksamheten ska få alla nödvändiga uppgifter som förutsätts för ett ändamålsenligt ordnande av verksamheten, utan separat vårdnadshavartillstånd. Om sekretessbelagda uppgifter överförs mellan skola och eftis krävs ett specificerat skriftligt tillstånd av vårdnadshavarna. Serviceproducenten och personalen förbinder sig att inte ge utomstående information om klienternas privatliv, ekonomiska ställning eller social- och hälsovård.

Samarbete med vårdnadshavare

Vårdnadshavarna bär ansvaret för att personalen i eftermiddagsverksamheten får den information som behövs om barnets vård. En personlig vårdplan görs vid behov upp för särskilda arrangemang. Personalen tar i första hand kontakt med vårdnadshavaren då de funderar över barnets beteende och välmående. Med tillstånd av vårdnadshavaren kan ledaren ta kontakt med läraren, elevvårdspersonalen eller andra sakkunniga om ärendet så förutsätter. Elevvårdspersonal samarbetar vid behov med personalen, likaså med tillstånd av vårdnadshavarna. Ifall ett specificerat tillstånd inte getts för samarbete kan elevvårdspersonal ge anonym, allmän konsultation.

Annat samarbete

Gruppvis överflyttningsmöte arrangeras vid övergång från förskola till skola, enskilda överflyttningar arrangeras i fråga om barn i behov av stöd. Lärare inom småbarnspedagogik kallar skolans personal till gemensamt överflyttningsmöte för gruppen. Specialläraren inom småbarnspedagogik ansvarar för att ett möte sammankallas för barn med stödbehov. Vid behov tillkallas till dessa möten även eftermiddagsverksamhetens personal, t.ex. ansvarsledare. Vårdnadshavarnas tillstånd för informationsöverföringen till eftermiddagsverksamheten inbegärs.

Ansvarsledaren kan vara med då barnen bekantar sig med skolan. Annat samarbete med lärare inom småbarnspedagogik diskuteras, till exempel att eftis har "öppet hus" då det är skolinskrivning. Eftermiddagsverksamhet som inte fungerar i skolan kan hålla en "öppen verksamhets kväll" för barn och deras vårdnadshavare.

Mångprofessionellt samarbete ökar förutsättningarna för att kunna stödja barnet i tillräcklig utsträckning. Vid behov hålls ett möte med vårdnadshavaren och en representant från

skolan. Rektorn kontaktas i detta fall i förväg. Det diskuteras bland annat verksamhetsmodeller och eventuell konsultation (råd och stöd) för eftermiddagsverksamheten. Då tidig oro väcks tar man så fort som möjligt kontakt med hemmet och vid behov med skolan och/eller andra samarbetsparter. Då man samarbetar bör man minnas sekretessfrågan och tillståndet för informationsöverföring.

7 Verksamhetsramar

Klubbarnas verksamhetsplaner

En verksamhetsplan utarbetas i början av verksamhetsperioden på basis av stadens verksamhetsplan, grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen 2011 (ändringar 2025) och kvalitetskriterier för morgon- och eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen. Planen fungerar som arbetsredskap vid planering, förverkligande och utvärdering.

Personalen förverkligar planen och gör upp termins-, månads-, vecko- och dagsplaner. Planen bör vara mångsidig. Speciell uppmärksamhet fästs vid säkerheten och att verksamheten är meningsfull, mångsidig och erbjuder barnet erfarenheter av att lyckas. Utöver ledd verksamhet har barnen möjlighet att leka egna lekar, vila och läsa sina läxor. Barnen tas med i planering av verksamheten och då man fastställer regler.

Verksamhetsplanen innehåller planering för användning av utrymmena inomhus och utomhus. I planeringen bestäms de allmänna målen och det praktiska förverkligandet. Samarbete med vårdnadshavarna, skolan och andra aktörer skrivs ner. Förverkligandet av planen utvärderas på våren och utvärderingen beaktas vid planering av följande läsår. Målet är att koordinatören och personalen på varje verksamhetsställe diskuterar verksamheten.

På tredje sektorns villkor kan det inom eftermiddagsverksamhet förekomma annan ledd verksamhet.

Personalresurs och barngruppens storlek

Eftermiddagsklubbarna sysselsätter ett stort antal kompetent personal och kan erbjuda även äldre personer stimulerande verksamhet. Dessa personer kan fungera till exempel som sagotanter eller -farbröder. Även föräldrar kan fungera som frivilliga ledare.

Serviceproducenten anställer personal. Behörig som ledare i morgon- och eftermiddagsverksamhet fr.o.m. 1.8.2009 är en person som (1) har avlagt för uppgiften lämplig högskoleexamen, examen på institutnivå, yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som i samband med utbildningen har inhämtad eller genom erfarenhet visad förmåga att arbeta som ledare i en barngrupp eller

(2) har behörighet att ge klassundervisning, förskoleundervisning, specialundervisning eller ämnesundervisning eller fungera som elevhandledare.

På varje verksamhetsställe finns en ansvarig ledare som uppfyller kraven. Till ansvarsledarens arbetsbild hör bland annat olika ansvarsuppgifter och helhetsansvar för planering och genomförande av verksamheten. Dessutom finns det tillräckligt med övriga personal med tanke på antalet barn och utrymmena. Serviceproducenten kan få lönestöd också för den andra behöriga ledaren. Extra lönestöd kan beviljas grupper där det finns barn med behov av stöd. Serviceproducenten får själv överväga vad som krävs (färdigheter och lämplighet) av de övriga ledarna.

Serviceproducenten arrangerar verksamheten med sin egen personal. Utgångspunkten då man bygger upp grupper är att man har minst två ledare. Med två ledare möjliggör man en verksamhet som är trygg, mångsidig och planerad. Målet är att hitta lämplig personal också för tvåspråkiga klubbar. I gruppen räknar man med 1 ledare per 13–15 barn, dock så att man beaktar gruppen som helhet. Alla barn i eftis är inte alltid på plats samtidigt dvs. barn kan komma och gå hem vid olika tidpunkter.

Personalen görs förtrogna med de författningar som berör behandling av personuppgifter, sekretess och tystnadsplikt samt skyldigheterna i barnskyddslagen. Arbetsgivaren svarar för inskolning i arbetsuppgifterna samt planerar arbetstiderna så att ledarna kan delta i fortbildning, möten och eventuella nätverksarbeten. Serviceproducenten ansvarar för att åtminstone en av ledarna har hygienpass och att alla ledarnas kunskaper i första hjälpen är uppdaterade.

På alla verksamhetsställen är man förtrogna med de elektroniska program som staden beslutar använda gällande eftermiddagsverksamhet. En "inskolningsmapp" kan också användas för detta syfte.

Kvalitetskriterier

Nationella kvalitetskriterier utarbetades för morgon- och eftermiddagsverksamheten och skolans klubbverksamhet 2012, och bifogades till kvalitetskriterierna för den grundläggande utbildningen. Utgående från kriterierna skulle kommunerna göra upp sin egen kvalitetsplan för såväl morgon- och eftermiddagsverksamheten som skolans klubbverksamhet. Utbildningssektionen godkände planen 2013.

Det gjordes en kartläggning över den nutida situationen och över utvecklingsbehoven 2012–2013. Syftet med arbetet var att stöda kvalitetsutveckling på lokal nivå.

Kommunen/utbildningstjänsterna utvärderade våren 2018 hur åtgärdsförslagen framskridit. Enkäten riktades till eftermiddagsverksamhetens serviceproducenter, ansvarsledare och skolans rektor. I verksamhetsberättelsen för morgon- och eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen i Borgå beskrivs resultaten från enkäten. Verksamhetsberättelsen godkändes av utbildningssektionen hösten 2018.

Behörig och yrkeskunnig personal har en central roll när det gäller upprätthållandet av kvaliteten och är en tillgång för fortsatt utveckling av verksamheten.

Personalen bör delta i utbildning som utvecklar kunnandet. Man går igenom verksamheten tillsammans med koordinatören för eftermiddagsverksamheten vid planeringsmöten. Under läsåret arrangeras regelbundet även andra utbildningar/möten.

8 Val av deltagare

Eftermiddagsverksamheten är främst avsedd för grundskolans elever i årskurs ett och två och de elever i övriga årskurser som fått beslut om stöd enligt lagen om grundläggande utbildning. Kommunen beslutar om omfattningen av verksamheten. Barnen väljs till eftis på basis av ansökningar som inlämnats inom ramen för ansökningstiden. Om det inte finns plats för alla sökanden sker valet genom lottning mellan de ansökningar som utgående från kriterierna bedömts som likvärdiga.

Platserna utdelas på följande grunder:

1. förstaklassare
2. andraklassare med stödbehov
3. övriga andraklassare
4. äldre skolelever

Till andraklassarnas stödbehov räknas bland annat

- vårdnadshavaren har ett expertutlåtande om behovet av eftermiddagsplats
- vårdnadshavaren är ensamförsörjande
- vårdnadshavarna/vårdnadshavaren förvärvsarbetar eller studerar på annan ort.

Ett expertutlåtande betyder inte automatiskt att barnet får en plats. Stödbehoven bedöms som en helhet.

Beslutet om plats i eftermiddagsverksamhet fattas från fall till fall. Man beaktar gruppen som helhet och barnets möjligheter att fungera i grupp. Man kan beakta minskningen av gruppstorleken och/eller utökandet av antalet ledare i gruppen.

9 Sökande och fastställande av plats

Barnen väljs till eftermiddagsverksamheten för ett läsår i taget. Ansökan till eftermiddagsverksamhet sker elektroniskt via Wilma-programmet i början av året. Beslut om plats skickas elektroniskt via Wilma senast i maj till alla blivande första- och andraklassisters vårdnadshavare som ansökt om plats i tid. Förbindelsen kan återtas genom ett skriftligt meddelande till beslutsfattaren inom två veckor från att ett positivt beslut erhållits.

Information om eftermiddagsverksamhet finns på stadens webbplats (www.borga.fi).

Ansökan sker med ansökningsblankett för de elever i årskurserna 3–9 som har beslut om stöd.

Serviceproducenten svarar för att informera hemmen och skolorna om verksamheten.

Koordinatorn för eftermiddagsverksamheten ger, tillsammans med den ansvarsperson som anvisats av serviceproducenten, ett förslag om val av barn till eftis och områdesrektorn fattar beslut om antagning till verksamheten. Då besluten om platser och placering i grupper fattas, samarbetar man också med småbarnspedagogik och skola.

Motiveringar för negativt beslut:

1. ansökan har inlämnats för sent
2. gruppen är fullsatt
3. sökanden går inte i klass 1
4. barnet eller familjen har inga specialbehov

Efter den egentliga ansökningstiden kan man fråga av koordinatorn om det finns lediga platser.

Det finns ett begränsat antal platser i grupperna och man kan delta i grupperna endast om det finns lediga platser. Efter ett negativt beslut ställs sökanden i kö. I sista hand lottar man ut platsen om det finns två likvärdiga sökanden.

Platserna i kön utdelas på följande grunder:

1. ansökan har inlämnats i tid
2. om det finns platser, används samma kriterier som vid utdelning av platserna
3. vid ansökningar som lämnats för sent används samma kriterier som vid utdelning av platserna

Ifall barnantalet är under tretton, kan eftis inte ordnas. Barnet kan överflyttas till ett annat eftis vid behov. Barnet kan vid behov placeras i en annan enhet än den som vårdnadshavarna önskat. Om antalet barn väsentligt minskar under läsåret, kan barnet flyttas till ett annat verksamhetsställe. För att eftermiddagsverksamheten ska vara välfungerande som

helhet bör flytt av verksamhetsställe vara välmotiverat, dvs. det är inte möjligt att flytta verksamhetsställe utan särskilda skäl.

10 Avgift, att binda sig till verksamheten och uppsägning

Avgiften är 81 euro/månad (3h/dag), 108 euro/månad (4h/dag) eller 135 euro/månad (5h/dag). Månadsavgiften fastställs enligt den längsta dagliga tiden och gäller för hela månaden. Skolornas lovdagar och månadernas längd inverkar inte på månadsavgiften. I verksamheten följer man samma start- och slutdatum som i stadens skolor och de fastställs av nämnden för växande och lärande (verksamheten har inte öppet lördagar).

Avgiften kan debiteras för varje sådan månad då barnet deltar i verksamheten. Halva avgiften debiteras om verksamhet ordnas högst tio dagar eller om barnet på grund av sin sjukdom inte kan delta i verksamheten mer än tio dagar under ifrågavarande månad. Om sjukfrånvaron fortsätter hela månaden debiteras ingen avgift. I fråga om sjukfrånvaro bör ett sjukintyg uppvisas. Om barnet av någon annan anledning än på grund av sjukdom är frånvarande hela kalendermånaden, debiteras halva månadsavgiften. Andra avgifter kan inte tas ut för deltagande i verksamheten.

Verksamheten finansieras huvudsakligen med deltagaravgifter som betalas av vårdnadshavarna. Genom att lämna in en ansökan förbinder sig vårdnadshavarna till verksamheten och till att betala avgifterna. Serviceproducenten fakturerar deltagaravgifterna månatligen.

Uppsägningstiden är minst en kalendermånad innan ändringen träder i kraft. Medlemskapet slutar alltid i slutet av en månad. Ifall platsen inte alls används under uppsägningstiden, faktureras hälften av månadsavgiften. Används någon dag under uppsägningstiden faktureras hela avgiften. Avgift uppbärs inte efter uppsägningstiden.

När man slutar gå i eftermiddagsverksamhet måste man i första hand kontakta personalen. Serviceproducenten kan debitera avgiften för augusti om platsen sagts upp i juli eller i augusti innan skolan börjar.

Undantagsvis debiteras halva avgiften för augustimånad, ifall verksamhet används i högst tio dagar, enligt beslut om startdatum. Detta gäller endast för augusti.

Ingen avgift uppbärs för dagarna i juni fastän verksamhet ordnas även de år läsåret slutar först i juni.

Den dagliga tiden kan ändras endast en gång per läsår. Ändring av tiden träder i kraft genast från följande månad. En skriftlig uppsägning och ändring av tid med motiveringar bör i tid ges till serviceproducenten och till koordinatoren. Ändringen kan göras via e-post eller man kan fylla i en blankett som fås från stadens webbplats.

För avgifter kan barnets vårdnadshavare vid behov ansöka om ekonomiskt stöd från social- och familjetjänster.

11 Ekonomi

Kommuner som ordnar morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning beviljas statsandel för verksamheten. Verksamheten finansieras i första hand med avgifter som betalas av vårdnadshavarna samt med statsandelar. Vid planeringen av verksamheten beaktar man stadens ekonomiska riktlinjer.

12 Ekonomiskt stöd till serviceproducenter

För driftskostnaderna för sådan morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i lagen om grundläggande utbildning beviljas den kommun som ordnar sådan verksamhet i statsandel 57 procent av det belopp som fås när antalet timmar som fastställts för denna verksamhet. Som grund för beräkning av statsandelen för kommunen multipliceras med det per timme bestämda priset per enhet.

Borgå stad ger serviceproducenten möjlighet att avgiftsfritt fungera i skolans lokaler samt i vissa andra lokaler som ägs av staden. Eftermiddagsverksamheten är understödd verksamhet. Staden beviljar lönebidrag till serviceproducenter. Då bidrag beviljas används nämnden för växande och lärandes godkända bidragsdirektiv. Avsikten med understöden är att hålla avgifterna skäliga och att garantera verksamhetens framtid och vidareutveckling. Med bidragen vill Borgå stad se till att det på varje verksamhetsställe finns tillräckligt med kompetent personal. Staden bekostar också mellanmålet.

Om ordnande av verksamhet överenskomms i ett årligt avtal mellan staden och serviceproducenten. Tillsammans med serviceproducenten, skolan och utbildningstjänsterna utvärderas vid behov om det finns grunder att byta serviceproducent efter avtalsperioden.

Stadens mål är att stödja deltagandet för barn med stöd i eftermiddagsverksamheten genom att vid behov stödja serviceproducenten i att anställa mer personal.

Staden har två ambulerande ledare inom eftermiddagsverksamhet som fungerar som resurspersoner. Ledarna är med och utvecklar kvaliteten i verksamheten.

13 Allmänt

Verksamhetstid

Eftermiddagsverksamheten är öppen alla skoldagar (ej lördagar). Verksamhet ordnas under tre, fyra eller högst fem timmar per dag. Eftisarna har öppet till klockan 17.00. Via förhandsuppgiftsblanketten kommer vårdnadshavaren och personalen överens om det praktiska angående barnets eftermiddag, vilket ledarna övervakar. Verksamheten har stängt under skolloven.

Försäkringar.

Kommunen ansvarar inte för transporter till eftermiddagsverksamheten eller därifrån till hemmet.

Serviceproducenten för eftermiddagsverksamhet sköter om försäkringar som täcker den tid då barnet är i eftermiddagsklubben och resan till och från eftis (skolan–eftis–hemmet). Intyg avseende försäkringsbrevet ska sändas till koordinatören innan verksamheten börjar. Under verksamhetstiden kan barnet delta i Utbildningsstyrelsens klubbverksamhet som ordnas av skolan.

Straffregisterutdrag och tystnadsplikt

Arbetsgivaren ansvarar för granskning av de anställdas straffregisterutdrag. Arbetsgivaren undertecknar och förvarar kontrolldokumentet. Arbetsgivaren ansvarar också för att tystnadsplikten efterföljs i verksamheten. Personalen undertecknar ett avtal om tystnadsplikt.

Behandling av personuppgifter

Villkor för behandling av personuppgifter har bifogats till avtalet för anordnandet av eftermiddagsverksamhet.

Lokaliteter

Eftermiddagsverksamheten bör finnas i skolan eller nära skolan. Då är vägen från skolan till eftis tryggare, och riskerna minimeras. Lokalitetens storlek i förhållande till antalet barn är avgörande. Det är viktigt att lokaliteterna är fysiskt, psykiskt och socialt trygga. Utrymmen och redskap bör vara ändamålsenliga och passa för verksamheten. Det är viktigt att det finns utrymme för spel och lek samt ett lugnt område där barnen kan läsa sina läxor och äta mellanmål. Om mellanmålet tillreds i eftis bör man reservera vederbörliga utrymmen för detta. Serviceproducenten diskuterar tillsammans med skolan om verksamhetens utrymmen. I skolorna beaktas lokalitetsbehovet för eftermiddagsverksamheten så att eftermiddagsverksamheten på samma sätt som undervisningen har företräde framför annan verksamhet i skolans lokaliteter.

Alla verksamhetsställen är rökfria arbetsplatser.

Då man fastställer gruppstorleken för respektive verksamhetsställe beaktas lokaliteterna, det totala barnantalet, de behov som hör till det enskilda barnets utveckling och hälsa samt verksamhetsmiljöns mångsidighet och möjligheten att differentiera funktioner. Gruppens struktur bedöms som en helhet.

Trygghetsplan

Under eftermiddagsverksamhet följer man skolornas planer för säkerhet, räddning, kris och förebyggande av mobbning, med mera.

Skolan går igenom riktlinjerna för säkerhets- och ansvarsfrågor med personalen. Personalen deltar i räddningsövningen som skolan ordnar.

De serviceproducenter som använder egna lokaler ansvarar för relevanta säkerhets- och räddningsplaner avseende lokalerna.

Koordinering

Verksamheten koordineras av koordinatör för eftermiddagsverksamheten som anställts av Borgå stad. Till koordinatörens uppgifter hör bland annat att stöda föreningar att grunda eftermiddagsklubbar, arrangera utbildning och handledning för ledarna, informera om verksamheten, planera, förbereda och utveckla verksamheten.

Opartiskhet

I eftermiddagsverksamheten eller med den jämförbar verksamhet är det inte tillåtet att dela ut, hålla framlagt eller tillgängligt reklamaffischer, broschyrer eller annat reklammaterial eller särskilt världsåskådningsmässigt eller konfessionellt material.

Ändringssökande

I beslut som gäller arrangerande av eftermiddagsverksamhet söks ändring i enlighet med kommunallagen.

Dokument avseende verksamheten:

Lag om grundläggande utbildning (628/1998)

Lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

Lag om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002)

Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998)

Grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen 2011, Ändringar 2025, Utbildningsstyrelsen

Kvalitetskriterier för den grundläggande utbildningen, morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen och för skolans klubbverksamhet 2012

Morgon- och eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen

